

כתר אור עליון

העלון מוקדש לע"נ אורית בת טובה ע"ה

פרשת ויחי

יג' טבת תשפ"ג

פרשת השבוע

הגאון הרב זמיר כהן שליט"א

זמני השבת

הדלקת נרות-16:28

צאת שבת - 17:32

רבינו תם-18:04

תורה מידי יום, וזהירות בדיני ממונות; צניעות בלבוש ובהתנהלות היום יומית, ושמירת שבת כהלכה; ועוד כהנה רבות. לא תמיד קל לקיים מצוות מסוימות, אולם העומד בניסיונות, ואם מעד וכשל עושה מיד תשובה ומתעלה, בונה בכך את עולמו הרוחני ומכין לעצמו את שכרו בחיי העולם הבא, היינו העולם במצב הבא שלאחר תחיית המתים: זוהי תקופת קבלת השכר. זאת מלבד תקופת הביניים שהיא מקום עינוג הנשמות בגן עדן העליון, שגם הוא נקרא "העולם הבא", בה האדם זוכה להתענג על ה' ולהינות מזיו שכינתו, "שזהו התענוג האמיתי והעידון הגדול מכל העידונים שיכולים להימצא" - כלשון הרמח"ל בתחילת ספרו הנפלא "מסילת ישרים". ואין לתמוה, מאחר שיש גן עדן, לשם מה נדרשת תחיית המתים? לפי שבתחילה, לפני שנגזר על האדם למות בגלל חטא עץ הדעת, היה גן עדן הרוחני משולב בעולם הזה, כנשמה בגוף. והיה הכל מאיר באור עליון, וכמו שאמרו במדרש ויקרא רבה (פרשה כ, ב): "עקבו של אדם הראשון, היה מכהה גלגל חמה. קלסתר פניו על אחת כמה וכמה". כלומר החומר עצמו היה בוהק ומאיר יותר מהשמש, בזכות מדרגתו הרוחנית הגבוהה. והעינוג על ה' היה בהתאם. אולם כאשר אכל מעץ הדעת ונגזר על נשמתו לצאת מגופו (כדי שהגוף שהתלכלך מהחטא יותך ויחזור לעפרו, ויבנה שוב בתחיית המתים כשהוא טהור מחדש), הסתלק ממד גן עדן הרוחני מהעולם, והחומר הוחשך. וממילא גם הנאות העולם אינן אלא הנאות רדודות ונמוכות וזמניות, הגובלות בדמיון ממש. ומאז, גן עדן הרוחני הוא מקום עינוג נשמות בני האדם שבהרו ללכת בדרך תורת ה', ולחנך את ילדיהם בדרך זו, עד שמגיע זמן אחרית הימים, שהוא זמן קבלת השכר. או אז חוזרות הנשמות אל הגוף הטהור הקם בתחיית המתים, גן עדן העליון חוזר ומתמזג עם העולם הזה, והאדם חי בגוף זך ומאיר כבעבר, ומתענג על ה' ונהנה מזיו שכינתו בעולם שלם ומתוקן בכל שלימות. ויהי רצון שנוכח במהרה לגאולה השלימה. שבת שלום.

כאשר שרתה נבואה על יעקב אבינו טרם פטירתו מן העולם, ציין בדבריו צמד מילים מפורסמות המופיעות כאן לראשונה בתנ"ך. וכך נאמר: "ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואניידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים" (בראשית מט, א). אזכור צמד המילים "אחרית הימים", מעביר רטט בלבו של כל אדם. משום ש"אחרית" היא אורה "סוף", ומי רוצה לחשוב על הסוף? אך האם מילים אלה מציינות דבר נורא? הבה נתבונן בפסוק נוסף שבו מופיעות צמד המילים הללו: "הַדְבָר אֲשֶׁר תִּזְוֶה יִשְׁעֶיךָ בְּן אֲמוֹךְ עַל הַיְוָדָה וְיִרְשָׁלַם: וְהָיָה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים נָכוֹן הָיָה הַרְבֵּית ה' בְּרֹאשׁ הַהָרִים, וְנִשְׂא מַגְבְּעוֹת וכו'. וְהָלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ: לָפוּ וְנַעֲלָה אֶל הַר ה' אֶל בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב! וְיִזְרְנוּ מִדְּרָבָיו, וְנִלְקָה בְּאֲרֻחֵיהֶם מִצִּיּוֹן תִּצָּא תוֹרָה; וְדִבֶּר ה' מִיְרוּשָׁלַם וכו'. וְקָתְתוּ חֲרָבוֹתֶם לְאֵתִים וְנִחַיְתוּתֵיהֶם לְמִזְמוֹת. לֹא יֵשֵׂא גֹי אֶל גֹּי חָרָב, וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה" (ישעיה ב, א-ד). הרי לנו שאחרית הימים זו התקופה הנפלאה ביותר בהיסטוריה שכולנו מייחלים אליה, בה יכירו כולם במלכות ה', בית המקדש יעמוד על מקונו, כל כלי הנשק ואמצעי הלחימה יעברו הסבה לצרכי שלום (כגון: כור אטומי שנבנה לייצור פצצה, ישמש לייצור אנרגיה אטומית לצרכי בנייה ויצירה), ומלך יהודי מולך בכל העולם. ככתוב עוד שם (ישעיה יא, א-ד): "וְיִצְאָה חֹטֵר מִגִּזְעוֹ יֵשׁוּ, וְנִצָּר מִשְׁרָשָׁיו יִפְרֶה. וְנָחָה עָלָיו רוּחַ ה', רוּחַ חֶכְמָה וּבִינָה, רוּחַ עֶצְה וְנִבְיָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאת ה' וכו'. וְהָכָה אֶרֶץ בְּשֶׁטַט פִּיּוּ, וּבְרִיחַ שִׁפְתָיו יָמִית רֶשַׁע. וְהָיָה צֶדֶק אֲזוֹר מִתְּנִיּוֹ, וְהָאֱמוּנָה אֲזוֹר חֲלָצִיו". זאת לפי ששנות ההיסטוריה העולמית מורכבות משתי תקופות: תקופת העבודה, ותקופת קבלת השכר. וכמו שאמרו במשנה (אבות ד, טז): "העולם הזה דומה לפרודודור בפני העולם הבא. התקן עצמך בפרודודור, כדי שתכנס לטרקלין". אנו נמצאים כעת בתקופת העבודה. זו התקופה שבה עלינו להתמודד עם יצרים בתחומים רבים וניסיונות קשים: בשמירת קדושת העיניים בכל מקום ובריכישת טלפון כשר; בשמירה על הנכנס לפה ועל היוצא מהפה; תפילה במניין וקביעות בלימוד

אשת חיל

מתוך החוברת כשרות המטבח

קצת מהלכות שחיטה וטריפות

עדות שנהגו בחוץ לארץ לאכול בשר 'כשר'

גם חלק מהספרדים ועדות

המזרח שנהגו בחוץ לארץ להקל לאכול

בשר 'כשר', כיון שבאו עתה לארץ

ישראל שזה מקומו של מרן השלחן ערוך

שקבלנו הוראותיו, יש להשתדל לדבר

עמהם בנחת ובהסברה נעימה, שבשר זה

הינו טרף לדעת מרן, ושיקפידו לקנות

אך ורק בשר 'חלק'. וכל המזכה את

הרבים זכות הרבים תלויה בו, ואין חטא

בא על ידו. אשריו בעולם הזה וטוב לו

לעולם הבא.

ילקוט יוסף

סימן רמב - להזהר בכבוד שבת

מספרי מרן הראשל"צ הגאון הרב יצחק יוסף שליט"א

א נאמר בישיעה (נח, יג): "אקראת לשבת עונג", ואמרו בגמרא (שבת קיח). אמר רבי יוחנן משום רבי יוסי, כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים, שנאמר (שם): אז תתענג על ה' והרכבתין על במתי ארץ, והאכלתיך נחלת יעקב אביך וגו'. רב נחמן בר יצחק אמר, ניצול משעבוד גלויות וכו'. אמר רב יהודה אמר רב, כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו וכו'. לפיכך צריך האדם לזרז את עצמו כדי לכבד את השבת. ויש אומרים שמצות עונג שבת עיקרה מן התורה, שהשבת הוא בכלל מקראי קודש, שנאמר, וביום השביעי שבת שבתן מקרא קודש וכו'. ומקרא קודש פירושו חז"ל בספרא, דהיינו לקדשו ולכבדו בכסות נקיה, ולענגו בעונג אכילה ושתייה. ולכן צריך לכוין לקיים מצוה מן התורה לענג את השבת. ויש חולקים ואומרים שמצות עונג שבת אינה אלא מדרבנן, ומדברי קבלה. ועל כל פנים כבר הפליגו חז"ל מאד במצוה זו, וכאמור. ויכוין לקיים מצות עונג שבת. [ילקוט יוסף, שבת א עמוד א].

הקדשה המרכזית

לרפואת: מו"ר הרב דוד שלום [בצרף] וכן ויקטוריה, הרבנית צביה חנה בת הרבנית אביגיל, יוסף עזריאל בן חיה מיכל, ששון בן אסנת, שגיא בן סיגלית לויט, יניב בן אהובה, אריה בן שמחה, ידידה בן אביטל, יהודה יצחק בן ארייס, מרים בת אסתר, אברהם אלברט בן בלינה, משה בן בלינה, הרב בנימין דב בן סימה רחל. יצחק חיים בן אידה, ר' אפרים בן יעל. שירה בת אביגיל אלה. שלו בן רויטל. בניה ישראל בן אביבה **ולהבדיל לע"ה:** הרב אורי זוהר בן גדולה זצוק"ל שם טוב ציון בן אסתר. אסתר יוכבד בת ריזל ברכה, ר' חיים זאב בן עופרה יעל ז"ל, להצלת עם ישראל ברוחניות ושמיכות ולאולה השלמה ברחמים במהרה אמן

הרב שטיינמן

אליבא דהילכתא

הרה"ג בנימין חותה שליט"א

שאלה: אשה איטרת (שמאלית) באיזה יד תחזיק את הנר או הגפרור שבו מדליקה נרות שבת? תשובה: יש לה להחזיק הגפרור או הנר שמדליקה ממנו את נרות השבת ביד ימין של כל אדם.

ביאורים: נפסק בשו"ע בסי' ר"ו סעי' ד' כל דבר שמברך עליו לאוכלו או להריח בו צריך לאוחזו בימינו כשהוא מברך, והטעם משום חשיבות. אלא שלגבי איטר שהוא שמאלי דנו הפוסקים מה עליו לעשות שדעת המ"ב בס"ק יח' שיחזיק בימינו שזה שמאל כל אדם ולדעת כה"ח בס"ק ל' על פי הקבלה יחזיק בימין כל אדם. ובשו"ת אול"צ ח"ב עמ' קפד' היקשה שמרן השו"ע סתר עצמו בין נטילת לולב לכוס ברכת המזון שבלולב נקט שיטול בשמאלו שזה ימין כל אדם ואילו בכוס ברהמ"ז נקט שיטול בימינו שזה שמאל כל אדם ותירץ האול"צ שיש הבדל בין ברכת הנהנין לברכת המצוות שברכת הנהנין כיון שהעיקר זה ההנאה והברכה אינה מחמת מצוה יאחוז ביד שנה לו ואילו ברכת המצוות שזה משום חשיבות יחזיק בימין כל אדם שזה בשמאלו. ולפי זה נרות שבת שזה ברכת המצוות תחזיק הנר שמדליקה ממנו ביד ימין כל אדם ואף שהיה מקום לחלק ולומר שלא משנה ותחזיק אותו איך שתרצה כיון שהנר שמדליקה ממנו הוא לא נר המצוה אלא הוא מדליק את נר המצוה ואת המצוה הרי היא לא מחזיקה בידה, בשוני מלולב או ברכה על פרי שמחזיק את דבר המצוה ביד, אבל אין חילוק זה נכון שהרי הכל מטעם חשיבות וסוף סוף מעשה המצוה נעשה ביד שיש בה חשיבות אם תדליק בימין כל אדם. ובפרט שאין בזה קושי למצוה. ולכן תחזיק הגפרור או הנר שמדליקה ממנו את נרות השבת בימין כל אדם.

ישראל הוא תלמיד ישיבת ארחות תורה, ומגיל צעיר זכה להיות כבן בית אצל רבנו שכן אביו של ישראל הוא אחד המקורבים לרבנו, ובהיות שכהן היה מביא רבות את ילדיו להתברך ממנו ולחזות בזיו קדשו. כאשר היה ישראל בן ארבע, יצא בשבת אחת לטיל עם אחיו ברחוב. הם שוטטו בין הבגנים, כשלתפע ראה ישראל והנה הרב שטיינמן בקבדו ובעצמו פוסע לכוון ביתו ועמו מספר תלמידים. ישראל, שהכיר את הרב מבקוריו הרבים עם אביו, רץ מיד לכוונו של רבנו, משך בשרוולו וקרא: "הרב שטיינמן, גוט שאבעס, מה שלומך?" רבנו לא נבהל כלל מן המפגש המפתיע. הוא חנן אל ישראל כאילו היה נכדו, לחץ את ידו בחמימות וברך אותו בברכת "גוט שאבעס" נלבבת, תוך שהוא מתענג בשלומו ומאיר לו פנים. כאשר גדל מעט ישראל הגיד והחל ללמוד חמש. הבטיח לו אביו שיעקף אותו להבחן אצל הרב שטיינמן בביתו. הגיד הנרגש למד היטב וחזר שוב ושוב על מה שלמד בתלמוד תורה, עד שהיה מוכן לבחינה הגדולה. כשנכנס לחדרו של הרב מלאה אותו הרגשת חשיבות וגדלה. אז פנה אליו הרב שטיינמן ושאל אותו: "איזו פרשה הנכס לומדים כעת?" ענה לו ישראל: "פרשת נח". החל רבנו לשאל: "האם נח היה צדיק?" "כן", ענה הגיד. "ושם בנו היה צדיק?" המשיך הרב לשאל. "כן", ענה ישראל. "הם היה צדיק?" "לא", השיב. "ויפת, האם יפת היה צדיק?" שאל שוב, אולם פה התחיל ישראל להתגמגם. הוא חשב וחשב ולא ידע מה לענות, ולכן רק חנן חיוך מבגש והשפיל את ראשו. הרב ראה את החיוך וקרא: "אתה צודק! באמת לא כתוב בחמש במפרש האם יפת היה צדיק או לא! זה למדן אמתי! ידעת מצדן לענות על השאלות!" וישראל יצא מחדרו בחיוך קורן ומאשר. כך נתן לכל ילד שנבחן אצלו הרגשה טובה, וכלם יצאו ממבחן אצלו בתחושה שהצליחו, וכך קבלו חשק להמשיך ללמוד. תמיד היה מקפיד לשאל שאלות קלות כדי לא להכשיל אף ילד בבחינה, ואמר תמיד כי גם ילד - בן אדם הוא, ואסור לבישו ולבזותו, בדיוק כמו אדם מבוגר ואף יותר!

אחד חלם שאביו הקמחן
הביאו לו 100 שקל, כבוקר
סיפר לאביו, אמר לו האבא
כאלו שאני אוהב אותך אני לא
מבקש את זה ממך בחזרה....

כני כמה הייתם
כשגיליתם שאת צמד
המילים טוול גלוסן
אפשר לקרוא גם
משאל לימין?...

עם המחירים של
החשאל היום כנראה
שנצטרך
להדליק נרות גם אחרי
חנוכה

ידית הקרב,
בוא ונבטריס אינן לאסוף מיתקן של 40 יום
לימוד הלכה יומי - רק 5 דקות
בנושא הצניעות
מפי הרבנית רות שמש תליט"א
03-6171121
אח"כ לרקש לזכרית 1-1 לאלכ 2

בסדר
אמר רבנו האר"י:
מה שהולך לה
בקלות זה
השליחות שלך.
ומה שקשה
לה זה תקון שלך.

בואי תתחברי
לקו הישועות
(הלכות צניעות
וסיפור ישועות)
3 דקות ביום
מצילות חיים
ותראי ישועות
בכל התחומים